1853. No. 652.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 16 AUGUSTUS.

Ten behoeve der ongelukkigen in den Molukschen Archipel is bij den Commissaris des Konings in Friesland weder ontvangen door de bezorging van het Gemeente-Bestuur van Barradeel. . . . . *f* 15.04.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 12 Augustus 1853, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9,85.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 233,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 233,00.

Leeuwarden, den 13 Augustus 1853.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

COMMISSARISSEN UIT GEDEPUTEERDE STATEN van *Friesland*, tot de slatting van de *Dockumer Ee*, brengen bij deze ter kennis van een iegelijk, wien zulks moge aangaan, dat op den 10 Augustus ll., is aangevangen met de *afdamming* en *afsluiting* van:

1°. het 3de perceel der slatting van de *Dockumer Ee*, strekkende van het einde van het 2de perceel tot 36 ellen voorbij het tolhuis no. 3,

2°. het 5de perceel dier slatting, strekkende van het einde van het 4de perceel tot aan de Stads Gracht te *Dockum*.

Voorts dat op den 17 Augustus e. k., zal worden aangevangen met de *afdamming* en *afsluiting* van het 1ste perceel dier slatting, strekkende van de *Verwersbrug* nabij *Leeuwarden* tot op 58 ellen bezuiden de brug in den trekweg no. 10.

Van de weder-opening voor de scheepvaart, zal later bekendmaking geschieden.

Leeuwarden, den 11 Augustus 1853.

Commissarissen voornoemd,
M. KINGMA Hz.
C. J. VAN DER VEEN.

LONDEN, den 12 Augustus.

De groote manoeuvres der vloot te Spithead wekten gisteren de algemeene belangstelling en eene groote menigte inwoners dezer stad en vele andere plaatsen des Lands had zich derwaarts begeven, om daarvan getuige te zijn. Reeds vroegtijdig kwamen verscheiden kabinetsministers, vele leden der beide Parlementshuizen, der regterlijke magt en der geestelijkheid, alsmede de Hertog van Wurtemberg, de Grootvorstin *Olga*, de Hertog van Nemours, de Prins van Joinville, de Graaf van Parijs en ander doorluchtige vreemdelingen te Portsmouth aan. Ten tien ure scheepten zich de Koningin, prins *Albert* en al hunne acht kinderen te East Cowes op het koninklijk jagt in, waarop zij naar Spithead overstaken. Aanboord van het linieschip *Duke of Wellington* werd H. M. door de leden des Parlements verwelkomd en sir *J. Graham*, de eerste lord der Admiraliteit, stelde haar den vice-admiraal sir *T. Cochrane*, opperbevelhebber der vloot, sir *T. Byam Martin* en de overige zee-officieren voor. Kort daarop zijn de evolutien aangevangen; 25 groote schepen hebben aan de spiegelgevechten en verdere manoeuvres deelgenomen; zij voerden gezamelijk 1076 stukken geschut en waren met 10,723 koppen bemand. De stoombooten waren gezamenlijk van 9,620 paardenkrachten.

— Op den 1 Julij jl. bedroeg de staatsschuld der Vereenigde Staten in N. Amerika (niet afgerekend hetgeen in den laatsten tijd voor schulddelging was ingekocht) in kapitaal 60,605,161 dollars waarop voor het met 1 Julij geëindigde halfjaar 2.012,693 dollars moest betaald worden.

Gedurende de eerste zes maanden dezes jaars is in de Munt der Vereenigde Staten aan goud ontvangen eene waarde van 29,709,010 dollars, dat is nagenoeg vijf milioen meer dan in hetzelfde tijdvak van 1852 en negen milioen meer dan in het eerste halfjaar van 1851.

Aan de Munt te Philadelphia is sedert het begin dezes jaars eene hoeveelheid goud-, zilver- en kopergeld vervaardigd ter waarde van 30,677,384 dollars; in het geheele jaar 1852 was er gemunt voor 52,404,569 dollars. Zilvergeld is er in dit halfjaar reeds veel meer vervaardigd dan in het geheele vorige jaar.

De uitvoer van specie uit New-York naar Europa bedroeg in het afgeloopen halfjaar nagenoeg 10,300,000 dollars; dit cijfer aftrekkende van hetgeen in denzelfden tijd aan de Munt ontvangen is, blijkt het dat de voorraad edel metaal in de Vereenigde Staten in dit halfjaar met ruim negentien millioen is vermeerderd.

PARIJS, den 12 Augustus.

Het dagblad *la Patrie* bevat eene dépêche, heden morgen uit Triest ontvangen en meldende, dat de Porte zonder wijziging aanneemt het voorstel van bemiddeling, door de gezanten der mogendheden te Weenen aan Rusland en Turkije gedaan. Die goedkeuring moet vergezeld gaan van verzekeringen van volkomene vriendschap. Betamelijkheidshalve zoude bepaald zijn, dat de Turksche gezant, belast om aan den Keizer van Rusland deze goedkeuring des Sultans over te brengen, naar Petersburg zal vertrekken, zoodra van daar het bevel aan de Russische troepen zal zijn uitgevaardigd tot ontruiming der Donauvorstendommen. Er staat, wanneer dit berigt zich in der daad mogt bevestigen, dus niets meer in den weg aan eene eindelijke en vreedzame beslechting van het gevreesde geschil.

— De verhitte lucht van Ericsson is weder door eene andere uitvinding vervangen. Nu is het aetherdamp, die schepen in beweging brengt. Een onzer landgenooten *du Tremblay* geheeten, heeft een schip uitgerust, dat door dien aetherdamp gedreven wordt, en waarbij dezelfde kracht en dezelfde snelheid met de helft kolen en met machines, die minder ruimte innemen, verkregen wordt. Ook zal de ketel niet het minst er door met eene korst overtrokken worden. Men heeft met dat schip de proef genomen in de nabijheid van Marseille, en nu is het afgezonden om eene vaart naar Algiers te ondernemen.

's GRAVENHAGE den 13 Augustus.

HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* hebben Donderdag avond de residentie verlaten en zich naar Luxemburg begeven.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren zijn ingekomen, honderd en twee adressen houdende aandrang op de aanneming of beschouwingen ten voordeele van de wet tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen; en zeven verzoekschriften tegen hetzelfde wetsvoorstel.

De commissie van rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk het bouwen, planten enz. binnen zekeren afstand van vestigen heeft haar eindverslag ter tafel gebragt. De beraadslagingen over de bedoelde voordragt van wet zullen gehouden worden na afloop van die over het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen.

Alvorens het laatstgemelde wets-ontwerp in behandeling wordt genomen heeft de commissie voor de verzoekschriften verslag uitgebragt op onderscheidene adressen die daarop betrekking hebben, als op:

1°. een adres van de kiezers-vereeniging Vrijheid, Openbaarheid, Orde, gevestigd te 's Hertogenbosch, en een adres van den gemeente-raad van Schinne;

2°. drie honderd acht en negentig adressen, houdende bezwaren tegen het wets-ontwerp, en

3°. twee honderd vijf en veertig adressen ten voordeele van het wets-ontwerp.

De Kamer heeft zich vereenigd met de bij die rapporten genomen conclusie, strekkende om de adressen onder no. 2 en 3 op de griffie neder te leggen, en omtrent die onder no. 1 over te gaan tot de orde van den dag.

Daarop hebben de beraadslagingen over het wets-ontwerp regelende het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen een aanvang genomen. Aan de algemeene beschouwingen hebben deel genomen de heeren: *van Deinse, van Voorst, Meeussen*, *Hengst*, *Donker* en *de Man*.

In de zitting van heden zijn ingekomen, acht en twintig adressen houdende aandrang op de aanneming der wet betrekkelijk het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen, en vijf tegen dat wets-voorstel.

De commissie voor de verzoekschriften heeft omtrent eenige in hare handen gestelde petitien verslag uitgebragt, en wel op:

1°. adressen van dienstverrigtende priesters van Geertruidenberg en Heusden; van R.-K. ingezetenen van Heer, Grubbenvoorst en Maasbracht; van den kerkeraad der Christelijke Afgescheidene gemeente, te Holtene; van leden van Protestantsche kerkgenootschappen te Haarlem, houdende bezwaren tegen het wetsontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen;

2°. honderd en één adressen uit de onderscheidene provincien ingekomen, waarbij die aanhangige wets-voordragt ondersteund wordt.

De Kamer heeft zich vereenigd met de bij die rapporten genomen conclusien, strekkende om al die adressen ter inzage van de leden op de griffie neder te leggen.

Daarop zijn de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen voortgezet. Daaraan hebben deel genomen de heeren: *Mackay*, *van Nispen van Sevenaer*, *Wintgens*, *van Reede van Oudtshoorn* en *Blaupot ten Cate*.

De beraadslagingen zullen aanstaanden Dingsdag ten elf ure worden voortgezet.

Ingeschreven zijn nog de heeren: *van Lijnden*, *Dommer*, *Sleeswijk Vening*, *Rijk*, *Sander*, *Storm van 's Gravesande*, *Luijben*, *Bots*, *de Kempenaer*, *van Wintershoven*, *van Lennep* en *Gedefroi*.

Men moet evenwel niet vergeten, dat nog vele andere leden, als de heeren: *Thorbecke*, *Strens*, *van Hoevell*, *Groen*, *Sloet*, enz. het woord zullen voeren. De algemeene discussien beloven dus nog eenige dagen te zullen aanhouden.

In deze zitting is nog ingekomen eene nota van den minister van kolonien over het waarschijnlijk geldelijk offer waarop eene verandering van stelsel met opzigt tot de verpligte teelt en leverantie van specerijen in de Molukken den lande zou te staan komen. Die nota is ingezonden ten einde te gemoet te komen aan den wensch, uitgedrukt aan het slot van § 6 van het voorloopig verslag der commissie van rapporteurs omtrent het wets-ontwerp tot opheffing der beperkende bepalingen in den Molukschen Archipel met opzigt tot handel en scheepvaart.

— De Synode der Nederlandsche Hervormde Kerk heeft in hare laatste vergaderingen ter hand genomen het door de Synodale Commissie ter tafel gebragte concept-reglement op het examen, en hetzelve gewijzigd. Het wordt alzoo verzonden ten einde het daarna worde gearresteerd.

De behandeling van het reglement op het beheer, hetwelk mede in een wel uitgewerkt concept was voorgedragen, is, wegens veelvuldige werkzaamheden, ook dit jaar naar eene volgende Synode, zelfs nadat daarover een belangrijk rapport was uitgebragt, verwezen.

Met groote blijdschap heeft de Synode kennis ontvangen, dat de kerk te Turijn is voltooid, en daartoe hier te lande is verzameld de aanmerkelijke som van *f* 22,256.78½.

— De Vereeniging *Tot bevordering van de belangen des boekhandels*, hield jl. Maandag alhier hare 37ste algemeene vergadering.

Onder leiding van den heer *Kruseman* van Haarlem, werden verschillende besluiten genomen en tot nadere regeling eenige der belangrijkste punten den boekhandel en de vereeniging betreffende bediscussiëerd.

In plaats van de aftredende HH. *van Boekeren* te Groningen, *Suringar* te Leeuwarden en *Sybrandi* te Amsterdam, werden tot leden van het bestuur gekozen de HH. *J. H. Gebhard* te Amsterdam, *H. V. van Gogh* te Rotterdam en *R. J. Schierbeek* te Groningen.

AMSTERDAM, den 10 Augustus.

Gisteren werd in het kerkgebouw der Doopsgezinde gemeente alhier de 69ste algemeene vergadering der Maatschappij: *Tot nut van 't Algemeen* gehouden, tot welke ongeveer een 150tal afgevaardigden en vele belangstellende toehoorders waren opgekomen. Het voorzitterschap bij deze gelegenheid werd vervuld door den mede-hoofdbestuurder jhr. mr. *W. J. E. Berg van Dussen Muilkerk*, die na eenige gepaste woorden ter inleiding, eene belangrijke rede hield, bevattende: *Een kort overzigt der wijzigingen, welke de wetten der maatschappij, in betrekking tot haar doel achtervolgens hebben ondergaan, gevolgd door eenige beschouwingen ter overweging bij de aanstaande algemeene wetsherziening in* 1854. In deze redevoering vestigde de spreker, wat het eerste gedeelte betreft, voornamelijk het oog op hetgeen er vroeger voorgevallen was over de kwestie van het al of niet toelaten der Joden in den boezem der maatschappij, en, wat het tweede gedeelte betreft, op de vraag tot welke wijziging harer inrigting de aanwinst van departementen in onze kolonien bij de aanstaande wetsherziening kan aanleiding geven.

Na het houden dezer redevoering bragt de secretaris namens het hoofdbestuur verslag uit omtrent den toestand der Maatschappij, waaruit onder anderen de verdere bijzonderheden bleken: De Maatschappij had bij een klein verlies van twee departementen, 7 nieuwe aangewonnen met 200 leden, zoodat thans het geheele aantal departementen 303 en dat der leden 14,854 bedraagt.

Tot voorzitter voor de algemeene vergadering is benoemd dr. *H. J. Spijker*.

Er waren aan 82 personen eereprijzen wegens edelmoedige daden uitgereikt.

Uit het slot van het verslag bleek ook nog, dat de finantiële toestand der maatschappij als allezins voldoende kan beschouwd worden.

Vervolgens bragt het hoofdbestuur verslag uit wegens de uitgeschreven prijsvragen, waaruit bleek, dat slechts op een paar uitgeschrevene prijsvragen antwoorden waren ingekomen, maar dat geen der antwoorden eene bekrooning was waardig gekeurd.

De commissie, bedoeld in artt. 95 en 96 tot zamenstelling der dubbeltallen van beoordeelaars, werd benoemd.

Uit de voorloopig aangewezene vier nieuwe prijsvragen, werden door de vergadering met groote meerderheid van stemmen (338 en 286) gekozen no. 2 en no. 5; de beide overige prijsvragen no. 13 en no. 46 verkregen 72 en 231 stemmen.

Na de benoeming der commissie, bedoeld in art. 82 en die tot wetsherziening ingevolge art. 130, gaf deze laatste stof tot eenige discussie.

Het rapport der commissie ter zake van de zamenwerking der departementen wordt voor kennisgeving aangenomen.

Omtrent het rapport der commissie tot den almanak, enz. wordt bij acclamatie overeenkomstig de voorstellen der commissie besloten.

Vervolgens gaat men over tot de behandeling der bijzondere voorstellen.

Heden ochtend ten 10 ure heeft de algemeene vergadering hare werkzaamheden voortgezet.

De commissie betreffende de dubbeltallen van beoordeelaars doet rapport, zoomede die welke in de zitting van gisteren benoemd was en betrekking had tot de aanstaande wetsherziening.

Alsnu wordt beraadslaagd over het voorstel van wege het hoofdbestuur, verlangende eene magtiging te verleenen, ten einde te kunnen voorzien aan de behoefte van eenige schoolboeken in de Javaansche en Maleische talen. De hoogleeraar *Veth* brengt eenige bedenkingen in het midden en stelt namens het hoofdbestuur eene wijziging voor in het voorstel, waarop eene uitvoerige en belangrijke discussie volgt. Bij stemming wordt met 398 tegen 78 stemmen het voorstel aangenomen.

Op het voorstel van wege het dep. Bellingwolde, strekkende tot magtiging

[illegible] hoofdbestuur, om het [illegible] aardrijkskundig leerboek te doen brengen op de hoogte van den tegenwoordigen tijd en het ontbrekende te laten aanvullen, stelt de hoogl. *Vath* voor, dat liever van het hoofdbestuur opgedragen worde een geheel nieuw werk te doen vervaardigen. In dien geest wordt het voorstel bij acclamatie aangenomen.

Na den afloop der beraadslagingen over de bijzondere voorstellen kwam het voorstel in behandeling, hoofdzakelijk strekkende om de vergadering uit te noodigen, dat zij de verklaring uitspreke, dat bij de aanstaande gewone tienjarige wetsherziening niet betrokken worde het hoofdbeginsel der Maatschappij, zoo als dit in art. 1 is bepaald. Na eene korte maar warme woordenwisseling werd met acclamatie het bewuste voorstel omtrent het onveranderlijke in het hoofdbeginsel aangenomen.

Bij monde van den heer *Boeke* werd rapport uitgebragt betreffende het schoolfonds, en eindelijk na eene dankbetuiging aan den voorzitter voor zijne leiding der beraadslagingen, werd deze 69ste algemeene vergadering door den voorzitter met eene gepaste toespraak gesloten.

— Uit het verslag van directeuren der Nederlandsche maatschappij van onderlinge verzekering op binnenlandsche vaart, Belgie en op den Rhijn tot Keulen, na het eindigen van het vijfde boekjaar aan commissarissen van dezelve maatschappij gedaan in hunne vergadering van 5 Augustus ll., blijkt: dat de voorleden jaar voorgevallen schaden met eenen omslag van slechts *f* 2.20 per *f* 1000 hebben kunnen gedekt worden; dat de maatschappij steeds is vooruitgaande, en de inschrijvingen reeds het halfmillioen te boven zijn; dat, hoewel de maatschappij geene totale verliezen heeft geleden, haar echter ook geene andere schade van welken aard ook, is misgeloopen: brand, bezetting in het ijs, binnenbrengen in zinkenden of reddeloozen staat, over- en aanzeilingen, gebroken masten enz., zijn door de maatschappij vergoed.

Door HH. directeuren wordt o. a. gezegd: »Wie denkt er aan zich op de binnenwateren van Nederland tegen gevaar te verzekeren, al verneemt hij ook dat op de binnenwateren van China duizende schepen zijn verbrand of vernield, dat daarbij millioenen schats werden verloren en een millioen menschen kwamen te lijden of in armoede werden gedompeld!

»Is het daar niet mede alsof er slechts sprake ware over een bos stroo dat verbrandde?

»Intusschen behoeft men zijne gedachten niet zoo ver te laten gaan, de ondervinding leert ook dat rampen op de Zuiderzee weinig indruk maken op diegenen welke het zuidelijk gedeelte van ons land bevaren, of om omgekeerd, dat gedeelte neemt weinig ter harte het geenaan anderen op andere vaarwaters overkomt.

»Ieder voor zich rekent zich veilig, ja zorgeloos veilig op het wispelturig element hetwelk door gewoonte als het ware zijne bakermat is geworden.

»Bedroevend is het zeker dat juist het gevaar zoo nabij komen moet om ons tot nadenken te brengen, doch het is niet anders, en toch nog al opmerkelijk, daar bij de schipperij over het algemeen wel principe van Godsdienst bestaat, en zij volmondig met ons zal erkennen, dat God somtijds wenken geeft, die wij in ons belang ons ten nutte kunnen en moeten maken, willen wij niet als roekeloos bekend staan.

»Reken u niet te veilig bij eene tot hiertoe gelukkige vaart; de stormen en onheilen, die uwe verwijderde natuurgenooten treffen, kunnen onverwacht overwaaijen; steun dan niet te veel op uwe kunde en beleid het gevaar te kunnen trotseren of te ontwijken, hij, dien de storm overviel en daarvoor moest zwichten was misschien even kundig en ervaren als gij.

»Na deze zoo wij vertrouwen niet ongepaste opwekking vermeenen wij niet anders of beter te kunnen doen, dan zoo veel mogelijk openbaarheid te geven, en belanghebbenden opmerkzaam te maken op de middelen die er bestaan zich tegen de gevolgen van geledene rampen te beveiligen en het verder aan tijd en omstandigheden over te laten, te meer daar wij van alle kanten blijken ontvangen van het goede vertrouwen hetwelk de maatschappij geniet."

LEEUWARDEN, den 15 Augustus.

In eene op heden alhier gehoudene openbare vergadering van den Gemeente-Raad, waarin 10 leden tegenwoordig waren, is het navolgende behandeld:

Burgemeester en Wethouders nadere opgave ontvangen hebbende van de kosten ten bedrage van *f* 250, wegens het leggen van den dam in de Buitengracht dezer stad, bezijden de Verwersbrug en hare vleugelmuren, bij afwijking van de bij het bestek bepaalde legging in de Dockumer-Ee voor de aanstaande slatting van dat vaarwater, welke verplaatsing de Raad wenschte om de muurwerken der Verwersbrug in oogenschouw te nemen en de bestaande droogten in en benoorden de doorvaart dier brug, welke om derzelver steenachtigen aard door leiking niet op te ruimen zijn, door slatting weg te nemen, stellen den Raad voor — vermits dit verlangd werd, met het oog op de vroeger deswege door eenen deskundigen opgegeven som van *f* 40 à *f* 50, en de bovengenoemde som zoo veel te meer bedraagt dan huns inziens voor dat werk in het belang dezer gemeente mag besteed worden — te worden gemagtigd, de commissie voor de slatting enz. te kennen te geven, dat wanneer de bedoelde plaatsing van den dam niet voor *f* 50 kan geschieden, daarvan bij hoogere kosten wordt afgezien. En is overeenkomstig dit voorstel besloten met 8 tegen 2 stemmen.

— Heden voormiddag werd alhier een werk verrigt, allezins strekkende in het belang der gezondheid van de ingezetenen. De keurmeesters van het vleesch, bijgestaan door de benoodigde agenten van policie naderden op twee onderscheidene plaatsen een gestorven koebeest, dat als het ware niets meer dan een kreng was. De eene helft, die bij den slager *L. B.* in de Breedstraat bevonden werd, waren de huisgenooten reeds bezig voor de uitveiling aan de ingezetenen in gereedheid te brengen, terwijl de andere helft nog bij den eigenaar in huis was, op het punt echter van te worden weggehaald. Het vleesch werd naar het bureau van policie overgebragt en onmiddelijk daarna naar het aschland vervoerd en aldaar begraven. Mogt dit voorbeeld den ingezetenen tot waarschuwing strekken om toch naauwkeurig toe te zien op het vleesch, dat hun langs de huizen, ter verkoop wordt aangeboden. De lage prijzen, waartegen dit geschiedt, lokken velen niet zelden tot koopen uit, zonder dat zij daarbij bedenken, hoe door het nuttigen van slecht voedsel, de gezondheid wordt in gevaar gebragt.

Wij meenen hier intusschen te moeten bijvoegen, dat het eene andere ziekte dan de longziekte was, waaraan de gemelde koe had geleden.

— In den vroegen morgen van eergisteren zijn onder het behoor dezer stad bij eene sloot, verscheidene kleedingstukken gevonden van eenen sedert eenige dagen vermisten dragonder van het garnizoen. Men vermoedt dat hij zich zelven van het leven heeft beroofd, uithoofde hij, laatstelijk zoowel aan zijne kameraden als aan anderen, zijn voornemen daartoe had te kennen gegeven. Men heeft in de nabijheid zijnde wateren naar den vermiste gevischt, doch hem tot dusverre nog niet kunnen vinden.

— In eene Vrijdag avond jl. alhier gehoudene vergadering der afdeeling Leeuwarden van de maatschappij ter bevordering van fabrijk- en handwerks-nijverheid in Nederland, zijn als vertegenwoordigers der afdeeling bij de algemeene vergadering, den 24 dezer in de concertzaal van den heer *van der Wielen* alhier te houden, gekozen de heeren: *J. G. Heuveldop*, *D. C. Stocker*, *A. van Belkum*, *R. Attema* en *F. Stoett*.

Bij dezelfde gelegenheid is een ontwerp-adres aan HH. Gedeputeerde Staten dezer provincie goedgekeurd, waarbij *f* 600 of zooveel minder als blijken mogt noodig te zijn, uit het fonds der tentoonstelling van 1844, onder provinciaal beheer, wordt gevraagd ten behoeve eener expositie van nijverheids-voorwerpen, door Friezen vervaardigd, in den loop van 1854 binnen Leeuwarden te houden.

— Bij de plaats gehad hebbende harddraverij te Sneek, waaraan een tiental harddravers deel namen, is de prijs, eene moderne zware zilveren koffijvaas behaald door het zwart langstaart ruinpaard *Deugd* van den heer *J. J. Deinema*, te Hallum, bereden door den pikeur *D. v. d. Leij*.

— Zaturdag heeft op het IJ voor Amsterdam de wedstrijd van de Koninklijke Nederlandsche Zeil- en Roei-vereeniging plaats gehad. Bij die gelegenheid is de premie, een voorwerp in zilver, uitgeloofd voor jagten, boeijers enz., lang 10 Ned. ellen en daarboven, van de zes mededingers, behaald door *Diana*, van den heer *R.* baron *van Lijnden*, van Beetsterzwaag.

— Bij Koninklijk besluit van den 10 dezer, no. 63, is het ontvang-kantoor der directe belastingen en accijnsen, te Oosterend opgeheven en vereenigd met dat van Wommels; en zijn voorts daarbij benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen:

te Wommels c. a., de heer *L. R. Krins*, thans ontvanger te Heeg;
te Heeg c. a., de heer *IJ. W. Bolman*, thans ontvanger te Beetsterzwaag c. a.
te Tjerkwerd c. a., de heer *I. H. van der Goot*, thans in dezelfde betrekking te Oosterend.

— Zijne Majesteit heeft bij onderscheidene besluiten o. a. goedgevonden te benoemen bij het 7de regement infanterie, tot 1sten luitenant (naar [illegible] van rang) den 2den luitenant *A. M. Sierevelt*, van het corps.

— Het *Prov. Blad*, no. 125, bevat een besluit van den heer Commissaris des Konings aan de hoofden der gemeente-besturen, betrekkelijk de verlenging van den tijd van vervoer van aan belasting onderworpen goederen.

— Volgens berigt van den procureur-generaal bij het Provinciaal Geregtshof van Utrecht, is aldaar in omloop gebragt een blijkbaar valsch stuk zilvergeld van twee gulden vijftig cents, voerende het jaartal van 1847, en hetwelk, over het geheel zoodanige overeenkomst heeft met de echte stukken, dat het aanvankelijk slechts eenigermate aan de kleur en aan het gewigt te onderkennen is.

— Dingsdag ll. is op de Beurs te Rotterdam, van wege de Maatschappij van Volksvlijt, ter bezigtiging gesteld eene reken-machine, wier belangwekkende uitkomsten den toeschouwer inderdaad verbazen. Het heeft slechts de grootte van eene twee à drie palm lange, ruim een palm breede, en 10 à 15 duim hooge doos of houten kistje. Wijders bevindt zich aldaar eene haak-machine, waarmede wij in 5 à 6 minuten een' zijden geldbeurs zagen haken. De grootte van dit fraai vervaardigde werktuig, schatten wij ruim genomen op 2 à 2½ palm. Ook bevinden er zich: buigbare vijlen, cinterboren, waarmede men gaten van verschillende grootte boren kan; monsters glas voor bedekking of ter vervanging van matglas; tinblad, in verscheidenheid van kleuren, ter bekleeding van doozen of kisten; runderhuiden, die binnen 2 à 3 etmalen gelooid zijn; voorwerden van *Gutta percha*; papier uit stroo vervaardigd, enz.

— Uit Breda wordt gemeld, dat het stedelijke Bestuur aldaar voornemens is, om het 25jarige bestaan der Konink. Academie voor de Zee- en Landmagt op 26, 27 en 28 September aanstaande plegtig te vieren. Bij die gelegenheid zullen plaats hebben: een optogt, een muziekfeest, waartoe de muziekcorpsen der dienstdoende schutterijen hier te lande zijn uitgenoodigd; volkspelen, en een vuurwerk. Eerlang zal het uitvoerige programma dezer nationale feestviering worden bekend gemaakt.

— Bij de veelvuldige proeven, aangewend om de treurige aardappelziekte te leeren kennen en tegen te gaan, meldt men die van een landeigenaar op het eiland Texel, die daarvan gedurende de laatste twee jaren gunstige uitkomsten mogt zien. Wanneer, namelijk, de aardappelplant bloeit, plukt hij den bloesem af, daar, naar zijne meening, die bloesem een insect opneemt, hetwelk de struiken doet verkwijnen; als bewijs voor zijn gevoelen aangevende, dat alleen die struiken de zoogenaamde beijen- of zaadbollen voortbrengen, welke niet door de ziekte zijn aangetast.

— In *het Zondagsblad* leest men: Naar men verneemt is men er bij het Departemant van Oorlog thans op bedacht tot het weder oprigten van muzijkkorpsen bij de infanterie, ter sterkte van 1 kapelmeester, 7 stafmuzikanten en 15 éleves.

— Onder de ingekomen artikelen op de tentoonstelling te New-York verdient in de *Nederlandsche afdeeling* bijzondere opmerking een zeer fraai portret van Z. M. den Koning der Nederlanden, vervaardigd door mr. *J. W. Kaiser*, te Amsterdam. Het is een uitstekend model van graveerkunst en doet ons den Koning kennen als iemand van een schoon uitterlijk. Het portret is goed geplaatst, en zeer net gedrapeerd met de Holl. Nationale kleuren door den heer *J. E. Zimmerman*, zoon van den Nederl. consul-generaal voor de Vereenigde Staten van N. Amerika. De Nederlandsche afdeeling van de New-Yorsche tentoonstelling is vol belangrijke artikelen, en trekt teregt algemeene aandacht.

Uit deze provincie vindt men o. a. onderscheidene monsters der fabrijkaten van de firma's: *W. Terhorst & Co.* en *H. & J. Heuveldop*, te Leeuwarden en *Lobry & Co.*, te Dockum.

De tentoonstelling wordt druk bezocht, ofschoon nog veel ontbreekt en dagelijks nieuwe voorwerpen worden ontpakt. Den 20 Julij bijv. bezochten het gebouw 4209 personen, waarvan 1200 met kaarten voor den geheelen duur van de tentoonstelling.

Aan de afdeeling voor de machinerie wordt met ijver gearbeid; onder de vele werktuigen merkt men op eene *Taylor's* en eene *Adam's* drukpers, welke bestemd zijn voor het drukken van de *Illustrated Record*. Ook zal een *Wilkinson's* pers ten toon worden gesteld, waarmede 25,000 tot 30,000 afdrukken per uur zullen kunnen worden geleverd.

De Japanesche collectie is reeds in orde. Onder de menigte keurige voorwerpen trekken bijzonderlijk de aandacht het heerlijk snijwerk, de waaijers, het schelpverlak, enz. De collectie is wel klein, maar belangrijk, omdat ze nader bekend maakt met een land, dat zich zoozeer afzondert.

Op de tentoonstelling is de daguerréotype bovenal goed vertegenwoordigd; men vindt er daguerréotype portretten en afbeeldingen van de keurigste en meest volmaakste soort.

— Den 23 dezer zal te Brussel door afgevaardigden van onderscheidene zeehandeldrijvende Staten eene bijeenkomst worden gehouden, waarvan het doel is een plan te beramen van gelijktijdige weêrkundige waarnemingen in alle oorden der wereld en deze tot bevordering der wetenschappen en der zeevaart te doen strekken. Ook Nederland zal op die bijeenkomst worden vertegenwoordigd.

De heer *Maury*, Noord-Amerikaansch zeeofficier en bestuurder des lands sterrewacht te Washington, houdt zich thans in Engeland op en heeft den 6 dezer te Liverpool in eene talrijke vergadering van kooplieden en andere aanzienlijke ingezetenen, zijne theorie van wind en stroom uiteengezet.

BELLINGWOLDE, den 13 Augustus.

Ter vervulling der vacature der jongste leeraarsplaats, hebben collatoren en stemgeregtigden het volgend achttal geformeerd: DD. *Cramer von Baumgarten*, van ter Boer; *van der Tuuk*, te 't Zandt; *Koppius*, te Hempens c. a.; *ten Oever*, te Gasselter-Nijveen; *Riedel*, te Stads Kanaal; *Horrëus de Haas*, te Dwingeloo; *Tichelaar*, te Friescheloo, en *Tonkes*, te Hellum.

Naar aanleiding van het dringend verzoek, van in- en buitenlandsche fabriekanten en handelaars, heeft het Bestuur der Vereeniging van Volksvlijt te Amsterdam, den termijn van inzending voor de tentoonstelling van bouw-materialen verlengd en thans vastgesteld op den 5 September e. k., terwijl de opening van dezelve op den 14 September e. k. is bepaald.

Deze onderneming opent ongetwijfeld eene gunstige gelegenheid, tot verkoop der tentoongestelde artikelen, tegen eene korting van slechts 5 %, en tot het verkrijgen der uitgeloofde medailles, voor alle fabriekanten in: *verwstoffen*, *behangselpapier*, *glas*, *smidswerk*, *sloten*, *bellen*, *kunststeen*, *ornamentwerk* enz., in hout, steen of metaal enz.

De catalogus dezer tentoonstelling en de beschrijving welke daarvan zal worden in druk gegeven, zullen voorzeker vele jaren de handboeken zijn, die het meest bij bouwwerken zullen worden geraadpleegd.

Het is dus inderdaad van blijvend belang voor fabriekanten, tot deze tentoonstelling bij te dragen, waartoe wij hen nogmaals dringend aansporen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den heer *T. Romein*, correspondent der maatschappij tot bevordering der bouwkunst en den heer *J. J. Bruinsma*, correspondent der Vereeniging van Volksvlijt.

VERKORT VERSLAG van den toestand der provincie FRIESLAND in 1852, door de Gedeputeerde Staten aan de Provinciale Staten van dat Gewest gedaan, in de zomer-vergadering van 1853.

De wettige bevolking der provincie beliep op den 31 December 1852, 254,435 zielen, zijnde 3359 meer dan op hetzelfde tijdstip van 1851. Zij bedroeg in de steden 29,019 mannen en 32,512 vrouwen; in de verdere gemeenten 96,625 mannen en 96,279 vrouwen. Naar de verschillende godsdienstige gezindheden was de bevolking verdeeld als volgt: Nederduitsche Hervormden 208,899, Waalsche Hervormden 113, Presbyteriaansche Hervormden 1, Evangelisch Lutherschen 702, Hersteld Lutherschen 133, Doopsgezinden 15,365, Remonstranten 36, Christelijk Afgescheidenen 5259, Roomsch Catholijken 21,718, oud Roomschen of die van de Bisschoppelijke Klerezy 1, Nederduitsche Israëlieten 2124, Portugesche Israëlieten 15, tot geene der genoemde gezindheden behoorende 64.

De feitelijke bevolking was op den 31 Dec. 1852, 1480 zielen hooger dan de wettige. Op dat tijdstip was het garnizoen te Leeuwarden sterk 546 man en te Harlingen 64.

De geboorten hebben bedragen: in de steden 1215 mannelijke en 1083 vrouwelijke; ten platten lande 3405 mannelijke en 3148 vrouwelijke. Het bedrag der sterften was: in de steden 769 mannen en 808 vrouwen; ten platten lande 1837 mannen en 1866 vrouwen. Er zijn gesloten 542 huwelijken in de steden en 1561 ten platten lande. Scheidingen van tafel en bed hadden plaats: in de steden [illegible], ten platten lande 3; echtscheidingen: in de steden 3, ten platten lande [illegible]

Het getal landverhuizingen naar Noord-Amerika en andere Overzeesche Gewesten was 67.

Een ten vorigen jare ingesteld plaatselijk onderzoek heeft den over het algemeen voldoenden toestand der bevolkingsregisters aangetoond.

Even als in 1851, werden ook in 1852, overeenkomstig de bestaande instructie, door Ged. Staten geregeld twee vergaderingen 's weeks gehouden. De werkzaamheden van Ged. Staten waren niet minder talrijk en omvattend dan in 1851 en vloeiden voor een niet gering deel nog altijd voort uit de nieuwe orde van zaken.

De orde en verdeeling der werkzaamheden ter prov. Griffie ondergingen geene verandering. Bij de beperktheid der middelen, tot versterking waarvan het noodige en wenschelijke weder wordt aangetoond, liep de dienst ter Griffie, zoo veel mogelijk, geregeld af.

De plaatsing, rangschikking en het in orde brengen der boekwerken van de provinciale bibliotheek is voltooid. Met den druk van den catalogus is een aanvang gemaakt. De bibliotheek is reeds door onderscheidene geleerden en beoefenaars der wetenschappen met boekgeschenken verrijkt.

De bewerking en uitgave van den provincialen atlas worden geregeld voortgezet.

Voor 1852 werd, voor kosten van provinciaal bestuur, op de rijksbegrooting toegelaten de som van *f* 48,985.

De balans der inkomsten en uitgaven van de provinciale begrooting van 1852 was als volgt: inkomsten *f* 303,973.98½; uitgaven *f* 303,732.75; waarschijnlijk batig saldo *f* 241.23½.

De bestaande geldleeningen ten laste der provincie worden geregeld door aflossing verminderd.

Over het algemeen wordt meer zorg dan vroeger gewijd aan eene behoorlijke en voor het gebruik dienstbare rangschikking der gemeente-archieven.

De begraafplaatsen bevinden zich in de meeste gemeenten in voldoenden toestand.

De gemeente-finantien kunnen over het algemeen gezegd worden in geenen ongunstigen toestand te verkeeren. Het bedrag der hoofdelijke omslagen was wederom minder dan in het voorafgegane jaar. Het beliep in 1852 *f* 212,734.74½; in 1851 *f* 219,646.91; in 1852 dus minder *f* 6912.16½.

Omtrent de orde en regelmaat in het bestuur der geldmiddelen van de gemeenten zijn geene bijzondere opmerkingen mede te deelen.

De gezondheids toestand van de bevolking der provincie was doorgaande gunstig. In 18 gemeenten openbaarde zich wederom de kinderziekte; zij bepaalde zich echter tot een gering getal personen. Het geheele getal der personen, voor zoo verre opgegeven, die aan de pokken hebben geleden, beloopt 377. Hiervan zijn aan de gevolgen overleden 58, hersteld, zonder daarvan sporen of gebreken over te houden, 316, en van de ziekte opgekomen met gebreken 3.

De bepalingen van het reglement ter bevordering van de koepokinenting werpen, zoo ver bekend, opgevolgd.

Er werden gevaccineerd 5117 personen, waarvan 2776 tegen betaling en 2341 gratis, — in het geheel minder dan in 1851, 974 personen.

Ware het niet, dat de besmettelijke longziekte was voortgegaan met hevigheid onder het rundvee te heerschen, de toestand van den veestapel zoude allezins gunstig kunnen worden genoemd. Van die ziekte deden zich intusschen in 34 gemeenten op 404 stallen, 2880 bekende gevallen voor, hetgeen, wat 1851 betreft, een verschil oplevert van ongeveer 800 meer. Van de 43 gemeenten in de provincie waren nog slechts 5 van de plaag verschoond gebleven.

Voorts werd onder het rundvee nog in de zomer-maanden, de droop, vrij algemeen waargenomen. De paarden genoten eene gewenschte gezondheid. Onder de schapen werd de gewone galziekte hier en daar opgemerkt.

De gewone ziekte deed in de maanden Julij en Augustus wederom een groot getal varkens sterven.

In het gast- of ziekenhuis te Leeuwarden, het eenige van dien aard in de provincie, zijn in 1852 verpleegd 71 personen.

Het krankzinnigen-gesticht te Franeker onderging, door aan- en verbouw, de noodige veranderingen en verbeteringen. Op den 1 Januarij 1852, waren onder behandeling 33 mannen en 23 vrouwen. Gedurende 1852 werden opgenomen 9 mannen en 19 vrouwen; alzoo in 1852 verpleegd 42 mannen en vrouwen. In 1852 werden afgevoerd 11 mannen en 14 vrouwen, zoodat op 1 Januarij 1853 onder behandeling bleven 31 mannen en 28 vrouwen.

Tot de loting voor de ligting der nationale militie werden ingeschreven 2686 personen. Het door de provincie te leveren contingent was te zamen 723 man. Van 21 uitspraken der militie-zaken is men bij Ged. Staten in hooger beroep gekomen; 10 dier uitspraken werden vernietigd en 11 *gehandhaafd*.

De geheele sterkte der schutterij in de provincie bedraagt als volgt: dienstdoende schutterijen, actief 920 man, reserve 1135 man, te zamen 2055 man; rustende schutterijen, actief 3029 man, reserve 3859 man, te zamen 6888 man. Totale sterkte van dienstdoende en rustende schutterijen 8943 man. Sterkte van den 1sten ban der dienstdoende schutterijen: officieren 44, onder-officieren 66, korporaals 88, tamboers 28, schutters: actieve 837, reserve 798, te zamen 1861; der rustende schutterijen: officieren 172, onder-officieren 264, korporaals 352, schutters: actieve 2887, reserve 3088, te zamen 6763. De geheele sterkte van den 1sten ban der dienstdoende en rustende schutterijen is alzoo 8624 man.

Ten aanzien der kerkelijke zaken wordt in 't algemeen verwezen naar het in het verslag van het vorig jaar bereids medegedeelde, waarvan eene herhaling onnoodig schijnt. — De kerkgebouwen bij de Hervormden bevonden zich over het algemeen in goeden staat. Op de Surhuisterveenster Heide werd een geheel nieuw kerkgebouw gesticht, waarvoor door de Synode uit het fonds voor de noodlijdende kerken, eene reeds vroeger vermelde subsidie van *f* 2400 werd verleend; terwijl particulieren bij inteekening bijeen bragten *f* 66.50, te zamen *f* 2466.50. Ook te Haulerwijk werd met eene subsidie uit hetzelfde fonds, ten bedrage van *f* 3800, eene nieuwe kerk daargesteld. De Vlaamsch doopsgezinde gemeente op het eiland Ameland erlangde eenen wetenschappelijk opgeleiden predikant, die thans het leeraar-ambt vervult in plaats van de vroegere liefdepredikers.

Gedane giften en gemaakte legaten waren de volgende: de hervormde gemeente te Dockum ontving wederom van eenen ongenoemde eene gift van *f* 1000; aan die van Achlum werd door wijlen *J. P. Draaisma*, in leven landbouwer aldaar, gelegateerd een groot gedeelte van de door hem bewoond geweest zijnde zathe en landen; aan die te Akkrum werd, tot verbetering van het orgel in de kerk, door wijlen *S. Hoijtema Pz.* aldaar, gelegateerd eene som van *f* 4000, dezelfde erflater schonk tot verbetering van de jaarwedde des predikants eene som van *f* 3000; door wijlen *A. J. Boorsma*, in leven timmerman te Scharnegoutum, werd aan de hervormde diaconien van Scharnegoutum en IJlst, gelegateerd een vierde gedeelte zijner nalatenschap; de wed. *H. S. Hijlkema*, te Oldeboorn, schonk aan de doopsgezinde gemeente in het Nieuwehuis aldaar, de som van *f* 400.

(*Vervolg hierna.*)

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De DIRECTIE is voornemens, om, onder nadere goedkeuring van het Departement van Kolonien, bij Inschrijving in NEGEN PERCEELEN in het Openbaar AAN TE BESTEDEN, de Levering van:

92	Stuks	GREENEN RONDHOUTEN.
550,000	N. ℔	ENGELSCHE COAKS.
11,915	»	PLAAT-, STAAF- en BLADKOPER.
155	»	SOLDEERKOPER.
78	»	SPIJKERS en NAGELS (KOPEREN).
		DIVERSE VERFWAREN.
24,268	»	SPIJKERS IN SOORTEN.
9,550	N. El	VLAGGENDOEK.
8,000	»	KARDOESSAAI.
38,100	N. Kan	LIJNOLIE.
1,510	»	TRAAN.
		DIVERS BORSTELWERK.

De Voorwaarden der Levering liggen ter inzage ten Kantore van de Directie te Amsterdam, en van de Agenten der Maatschappij te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, Leeuwarden, Middelburg en aan den Helder, alwaar tevens de inschrijvingsbiljetten verkrijgbaar zijn, welke op den 23 Augustus aanstaande, des middags ten 12 ure, vrachtvrij ingeleverd moeten zijn aan het Lokaal der Maatschappij te Amsterdam, als wanneer onmiddelijk tot de voorloopige Toewijzing zal worden overgegaan.

Amsterdam, [illegible] Augustus 1853.

DE MONCHY, *Pres.*
DE CLERCQ, *Secret.*

Den 17 Augustus 1853: VUURWERK, ILLUMINATIE, MUZIEK en DANSPARTIJ, bij Mejufvrouw de Wed. VOGELZANG, in de Societeit de Zon, te Sneek, des avonds ten $9\frac{1}{2}$ uren. — Entrée 60 Cents.

De Ondergeteekende, Logementhouder in *de Wijnberg* te Sneek, berigt mits dezen aan 't geëerd publiek, dat bij hem, even als gewoonlijk, ook gedurende de Kermis **OPEN TAFEL** wordt gehouden, *'s middags ten 2 uur.* — Op *WOENSDAG* den 17 *Augustus*, ter gelegenheid der *HARDZEILPARTIJ* zal evenwel de *Open Tafel* beginnen PRECIES TEN 1 URE. Tevens berigt hij, dat bij hem *gedurende de Kermis alle dagen, des voormiddags van 12 tot 2 en 's avonds van af 9 uur* MUZIJK *zal zijn.*

Sneek, 10 Augustus 1853. M. J. PEETERS.

*** Ondertrouwd den 31 Julij 1853:
SJOERD R. KUIPER, *Logementhouder te Akkrum*, en
REGIENA HENDRINA GEERTRUIDA NIUWENHUIS, *van Meppel*.
Eenige en algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd den 13 Augustus 1853:
S. W. VISSER, van *Gaastmeer*, en
C. A. VISSER, van *Heeg*.
Strekke tot algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid van eene welgeschapene Dochter HARMANNA NUMAN van den BOS, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 9 Augustus 1853. HENDk. C. FLIERINGA, *Grutter.*

MAKKUM, 11 Augustus 1853. Heden beviel van eenen Zoon S. IJ. GALAMA, Echtgenoote van
I. J. VERWER.

*** Heden beviel van eene welgeschapene Dochter ELSIEN SMIDT, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, 13 Augustus 1853. EGBERT GODTHELP.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon GRIETJE RITSMA, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 13 Augustus 1853. JAN TIMMER.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter K. R. ZETSTRA, geliefde Echtgenoote van
Warga, den 13 Augustus 1853. P. F. de VRIES.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Mijne Echtgenoote HENDRIKJE F. RONNER, is heden avond bevallen van een' Zoon.
Harlingen, den 13 Augustus 1853. P. VLASKAMP.
Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van eenen welgeschapen Zoon, ROLINE JOHANNA ALBARDA, geliefde Echtgenoote van
Huize Aylva State, 14 Augustus 1853. T. MULIER.

*** Heden overleed onze geliefde Vader D. van DIJK na eene langdurige sukkeling, zeer zacht en kalm, in den gezegenden ouderdom van ruim 64 jaren.
Rosterhaule, den 4 Augustus 1853. L. van DIJK, *uit aller naam.*
Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden morgen overleed op het onverwachts ons geliefde jongste Kind, WILLEMINA ALIDA, oud 3 maanden.
Heerenveen, den 10 Augustus 1853. W. SCHEPERS.
H. G. A. SCHEPERS — Colenbrander.

*** Heden avond omstreeks 11 ure behaagde het den alleen wijzen God van mijne zijde weg te rukken mijne dierbare Echtgenoote IETSKE VENENDAL, in den ouderdom van 46 jaren, en mijner twee kinderen zorgdragende Moeder, te jong om hun groot verlies te beseffen; waarvan een uit een vorig huwelijk.
Wat ik in haar verlies weten alleen zij die de overledene van nabij gekend hebben.
Franeker, den 11 Augustus 1853. IJ. DEINEMA, *Stads Majoor.*

*** Heden morgen ten vijf ure, heeft het den Heer van leven en dood behaagd, mijne beminde Vrouw, onzer drie Kinderen zorgdragende Moeder, Mejufvrouw IDA STOFFELS, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim zestien jaren, in eenen bijna zeven en veertigjarigen ouderdom, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen.
Zwaar valt ons, met hare bejaarde Moeder, en onze verdere Betrekkingen, dit verlies, doch de gegronde hoop op haren Heer en Zaligmaker, schrage ook ons, om dit zoo smartelijk verlies met Christelijke gelatenheid te dragen.
Workum, den 13 Augustus 1853. Mr. P. A. SCHIK VICTOR.

*** Op den 9 Augustus 1853, overleed te Groenlo, aan eene kortstondige, hevige ziekte, onze hartelijk, geliefde Moeder en Behuwdmoeder Mejufvrouw IJPKJE JANS IJPES, Weduwe den Heer Johannes Lojenga, in den onderdom van 67 jaren en ruim 8 maanden, diep betreurd door hare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.
Leeuwarden, den 14 Augustus 1853.
J. LOJENGA, Weduw S. Posthumus.
R. F. LOJENGA.
T. LOJENGA — Kutsch.
J. IJPES LOJENGA.
W. E. LOJENGA — Jentink.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 9 tot en met den 15 Augustus 1853 aangegeven: 17 Geboren, 4 Overleden, Gehuwd 3 paren.

Opgave der Prijzen en Aanvoer van *BOTER en KAAS*, den 12 Augustus 1853 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS:		AANVOER:
Boter,	*f* 38.25.	1126/4, 261/8 en 121/16 vaten.
» Kaas,	*f* 24.50 à *f* 31.00.	12,549 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 13 Augustus 1853.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{3}{4}$	$63\frac{13}{16}$	$63\frac{13}{16}$
Dito dito....	3	»	$76\frac{11}{16}$		
Dito dito....	4	»	$95\frac{5}{8}$		
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$	»			
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$	»			

FRANKRIJK.

Obligatien....	3	pCt.	

RUSLAND.

Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5	pCt.	109
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5	»	
Dito bij dito..	4	»	
Geldl. te Londen	$4\frac{1}{2}$	»	$99\frac{7}{8}$

SPANJE.

Obligatien.....	1	pCt.	$23\frac{7}{16}$
»	3	»	
» Binnenl. à 6/m	3	»	$43\frac{7}{16}$
Coupons Bewijzen.....			$6\frac{9}{16}$

PORTUGAL.

Te Londen....	3	pCt.	$39\frac{5}{8}$	$39\frac{13}{16}$	$39\frac{13}{16}$
»		Uitg.	17	$17\frac{1}{4}$	

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5	pCt.	$82\frac{13}{16}$	$82\frac{15}{16}$
» 1852...	»	»		
» (nieuwe)	$2\frac{1}{2}$	»	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{3}{4}$
» » 1851/52	»	»	$42\frac{11}{16}$	
» » Amst.	5	»	$95\frac{1}{4}$	$95\frac{1}{2}$

Metal. La. B. 5 pCt. $95\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Mexik. $26\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$, Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $80\frac{1}{4}$, Gren. Uitg. $9\frac{1}{4}$, $\frac{7}{16}$; Ecuador $4\frac{3}{16}$; Grieken 5 pCt. $7\frac{3}{8}$; Portug. 4 pCt. $39\frac{5}{8}$; Conto Oblig. 37; Philad. L. N. $84\frac{3}{4}$.

Bij zeer geringe affaire waren heden Holl. fondsen onveranderd; in vreemde effecten waren handel en variatie insgelijks onbeduidend; alleen in Portug. vertoonde, tot iets verbeterde prijzen, de omzet eenige levendigheid.

Zondag den 14 Augustus.

Spaansche 1 pCts. $23\frac{1}{2}$; Binnenl. 3 pCts. $43\frac{1}{2}$. Portug. 3 pCts. $39\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Dito Uitgest. $17\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Metaliek 5 pCts. 83; Dito 1852 5 pCts. $82\frac{7}{8}$; Dito 1847 $2\frac{1}{2}$ pCts. $42\frac{7}{8}$; Dito 1851—52 $2\frac{1}{2}$ pCts. $42\frac{1}{8}$, $\frac{13}{16}$; Fransche Oblig. 3 pCts. $75\frac{1}{2}$; Mexik. $26\frac{1}{4}$; Grenada Onbep. $21\frac{3}{16}$; Dito Uitgest. $9\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$.

Tot de genoteerde koersen was heden de stemming over het algemeen iets vaster, zonder dat de handel eenige bijzondere levendigheid vertoonde.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der GEMEENTE LEEUWARDEN, gedenken, op Woensdag den 17 Augustus e. k., des middags te 12 ure, in het Gemeentehuis aldaar, in het openbaar, aan den minst aannemenden aan te besteden:

VIER ROKKEN en PANTALONS voor Tamboers.
VIJFTIG ROKKEN voor Schutters.
VIJFTIG PANTALONS voor Schutters.
TACHTIG zwarte STROPDASSEN; en
TWINTIG VILTEN CHAKOTS, — een en ander ten dienste van de Stedelijke Schutterij alhier.

Die hieraan gading maken, komen op tijd en plaats voornoemd, alwaar van heden af de voorwaarden van aanbesteding en de modellen, waarnaar de voorwerpen zullen moeten geleverd worden, voor de gegadigden, ter lezing en bezigtiging, zullen liggen.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Leeuwarden, J. H. BEUCKER ANDREÆ.
den 10 Augustus 1853. *De Secretaris*,
S. W. TROMP, *L. S.*

VEEMARKT te APPINGEDAM,

jaarlijks op *den laatsten Donderdag in Augustus*, en dit jaar dus op DONDERDAG den 25sten.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van WESTSTELLINGWERF, convoceren ten verzoeke van Kerkvoogden der Hervormde Gemeenten van *Spanga* en *Nijtrijne*, de Hervormde Floreenpligtigen van deze dorpen, om op Woensdag den 24 Augustus 1853 zamen te komen ten huize van den Kastelein *Landman*, aan het Tolhek onder Scherpenzeel, eerstgenoemden voormiddags precies om tien uur, laatstbedoelden om elf uur; ten einde over te gaan:

1°. Tot het opnemen der rekeningen van de betrekkelijke kerkvoogdij-administratien.
2°. Tot het vaststellen der begrootingen voor 1853 en 1854.
3°. Tot het beramen en arresteren van een plan ter heffing van een' omslag over de belastbare Floreenen voor 1853 en 1854.
4°. Tot het beraadslagen en besluiten over zoodanige onderwerpen als verder ter tafel mogten worden gebragt.

Wolvega, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 13 Augustus 1853. J. SICKENGA, *L. B.*
METZLAR, *Secretaris.*

AANBESTEDING.

HET DIJKS-BESTUUR *van den Ouden Lindedijk in Weststellingwerf*, zal, op Vrijdag den 26 Augustus 1853, des voormiddags elf uur, ten huize van den Logementhouder *K. H. Kopfer*, te Wolvega, onder nadere goedkeuring van HH. Gedeputeerde Staten, bij inschrijving en opbod aanbesteden:

Het VERZWAREN van 302 strekkende ellen DIJK onder Nijtrijne, het leveren en plaatsen van eenige RIETKRAGGEN in eene aan te wijzene KOLK aan den Lindedijk, het HERSTELLEN van eenige RAVELINGEN, het OPVULLEN van KRUIN, INVULLEN van WAGENSPOREN enz.

Het Bestek ligt ter lezing bij den Sluiswachter aan de Helomasluis onder Oldetrijne; bij J. W. DE RUITER, aan den Lindedijk onder Spanga, en aan het Tolhek onder Slijkenburg; terwijl voorts Bestekken en inlichtingen te bekomen zijn aan het Gemeentehuis te Wolvega.

De noodige aanwijzing in loco zal geschieden op Dingsdag den 23 Augustus 1853, te beginnen 's morgens tien uur, aan het Tolhek te Slijkenburg.

Wolvega, *Het Dijks-Bestuur voornoemd*,
den 13 Augustus 1853. J. W. DE RUITER, *L. Dijkgraaf.*
METZLAR, *Secretaris.*

HET DIJKS-BESTUUR *van Kollumerland en Nieuw-Kruisland*, zal, op Donderdag den 25 Augustus 1853, 's namiddags om drie uur, in de Herberg *de Roskam*, te Kollum, publiek presenteren te verkoopen:

Ongeveer 2100 kub. el beste KLEI-AARDE, van den ouden Zeedijk bij de Kollumer Oudzijl, geschikt ter vervoer aan het water, in perceelen. — Aanwijzings 's voormiddags om tien uur.

DE Notaris A. T. HAAGSMA, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. J. B. VOS, qq. Advocaat aldaar, op Dingsdag 23 Augustus 1853, 's voormiddags ten 9 uur, ten huize van *Swildens*, op den Wirdumerdijk aldaar, tegen *contante betaling*, verkoopen:

Eene partij MANUFACTUREN en andere STOFFEN, waaronder: 1 stuk beste zwarte Zijde, verschillende Stukken en Lappen, Damast, Flanel, Dimet, Morée, Nanquin, geruite en grijze Stof; voorts EENIGE CHALES van diverse Stof, grootte en patroon, 3 Chineesch Crepdoeken, Kousen, Slaapmutsen, Linnen, Neteldoek en Batist Zakdoeken, enz. enz.; — welke goederen behooren tot den beneficiairen boedel van wijlen den Heer *S. J. de Lange*, in leven Koopman, gewoond hebbende en overleden te Leeuwarden; *alles Maandag namiddag bevorens van 2—6 uur ter bezigtiging.* Wordende ieder die van voornoemden beneficiairen boedel iets te vorderen heeft, of daaraan verschuldigd is, verzocht, daarvan, voor zooverre zulks nog niet is geschied, opgave of betaling te doen vóór den 25 dezer maand, ten Kantore van Mr. VOS voornoemd.

DE Notaris J. C. MANN, te Workum, zal, na bekomen autorisatie van de Regtbank te Sneek, in het openbaar, den 18 Augustus 1853, bij *Schotanus*, te Workum, *provisioneel*, en den 2 September d. a. bij *S. Kuipers*, aldaar, *finaal*, telkens des avonds 6 uur, presenteren te verkoopen:

Een HUIS en ERF c. a., aan de Diepe Dolte in het Klooster te Workum, gekwoteerd wijk F, no. 63, kadastraal sectie A, no. 1002, met 57 el; in eigendom bewoond geweest door wijlen de Weduwe van *Doede Annes Radsma*, en na de toewijzing dadelijk door den kooper te aanvaarden; alles bij de Billetten breeder omschreven.

DE Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, op Donderdag den 18 Augustus 1853, ten 7 uur, bij *L. de Jong* aldaar, verkoopen:

Onderscheidene perceelen HAVER, BOEKWEIT en BOONEN, bij en onder Dragten en B. bergum, benevens het NAGRAS, om te weiden van Land achter den Slingeweg.

Verkoop van eene Vischaak, Boot, Vischnetten enz., in de Drie Botten te Parraga.

DE Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, op Vrijdag den 19 Augustus 1853, des namiddags 2 uur, in de Drie Botten te Parraga, publiek om contant geld, presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende VISCHAAK, met koperen Kaarbladen, Nieuw Zeil en Fokken; eene VISSCHERS BOOT met klein Ganzenroer; eene aanzienlijke partij best VISCHTUIG, hoofdzakelijk bestaande uit: 30 groote twee-vleugels Aalfuiken, 11 dito Vischfuiken, 20 zijden en 45 garen een-vleugels Fuiken, 20 diverse Schudden, 2 groote Middenschudden, een zoo goed als nieuw Vogelnet met toebehooren, 8 Beugelnetten, eene menigte fuikstokken tot eene groote digt Visscherij behoorende, alsmede een groote TAANBAK en hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt.

Houtveiling op de Irnsumerzijl onder Friens.

DE Notaris P. BOLTJES, residerende te Grouw, zal, op Zaturdag den 20 Augustus 1853, des morgens ten 9 ure, ten huize van de Wed. *Reitsma*, Kasteleinsche op de Irnsumerzijl onder Friens, bij boelgoed, tegen gereede betaling of op 3 maanden crediet, tegen behoorlijke borgstelling, verkoopen:

Eene uitmuntende partij HOUT, waaronder zoogenaamde Wezelsbogten (meskantig), EIKEN BOOMEN, PALEN en KROMHOUT; voorts ten verzoeke van den Heer J. G. DE JONG, Houtkooper te Grouw, tegen gereede betaling: 300 stuks EIKEN STULPEN en BERKOENS van 1 el 75 duim tot 4 el lengte, eene partij nieuwe NOORDSCHE SPARREN en JUFFERS, benevens eene aanzienlijke partij nieuwe KOLDERS van 32 tot 45 palm lengte.

Nieuwe Planken, Ellens, Gruttersmolen enz.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 19 Augustus 1853, des voormiddags 10 uur, bij *R. J. Niemendal* aldaar, verkoopen: Eene partij PLANKEN, ACHTERPLANKEN, SCHALEN, KRUIPOSTEN, ELLENS, 2 nieuwe POMPEN, LANDROL, groote GRUTTERSMOLEN, kleindere MOLEN en hetgeen meer ter plaatse van verkoop is liggende.

AANBESTEDING BIJ GESLOTENE BRIEFJES, van het MAKEN en DAARSTELLEN van eenen achtkanten *WIND-WATERMOLEN*, op de Zathe en Landen te Miedum, bewoond door *H. Boelsma* bij den Toren aldaar, bij wien Bestek en Teekening ter inzage liggen. De briefjes moeten *franco* vóór of op den 22 dezer maand worden ingezonden aan Mr. J. W. TROMP, Advocaat te Leeuwarden, Kerkstraat, letter G, no. 135.

FABRIEK en MAGAZIJN van *MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS* etc. etc., buiten 't Hoogend, te Sneek.
COOL & GREVE, *Steenhouwers.*

WATERGRAAFSMEER, 4 Augustus 1853.

HET jongste mijner Kinderen, een jongetje van vijf verrel jaars, sukkelde een half jaar af en was zoo vermagerd dat het een geraamte geleek; werd zwakker en zwakker en kon op het laatst niets meer gebruiken dan weinig melk met twee deelen gekookt regenwater. De Dokter vertrouwde in geheim aan de Grootmoeder toe, dat het de kliertering had, waarvan het niet opkomen kon; dit is nog kort geleden gebeurd en nu is intusschen het Kind gezond, vrolijk en tierig als maar een Kind zijn kan. Deze gunstige wending heeft het aan de Revalenta van *Dubarry* te danken, waarvan het slechts twee doozen gebruikt heeft, die ik op aanraden van goede vrienden en met goedkeuring van den Dokter in het Verkoophuis gekocht heb. Het lieve Kind eet zijn pap gaarne en springt van blijdschap als het de Revalentatrommel ziet. De geheele buurt heeft mijn Kind in zijn ellendigen toestand gekend en kent ook de gelukkige wending, die plaats gehad heeft. Mijn naam is in de Meer zeer bekend en ik ben gaarne bereid alle verlangde uitkomst te geven. Wees zoo goed hieraan zooveel mogelijk openbaarheid te geven, enz.

M. ELSMAN.

DUBARRY'S REVALENTA heeft duizende lijders geholpen van, de hemel weet hoeveel verschillende ziekten. Hierin ligt geen overdrijving, de vele attesten die wij van alle landen hebben, bewijzen het genoegzaam. Dit zuiverende en kracht en leven brengende voedsel heeft ook in ons Land reeds vele, zeer vele menschen geholpen en wij zouden zeer bekende en geachte namen kunnen noemen, zelfs onder den geneeskundigen stand, die er met lof van gesproken en bewijzen zijner geneeskracht gehad hebben, als wij maar de vergunning daartoe hadden. Eenige lijders echter hebben ons uit erkentelijkheid en in de blijdschap van hun gemoed, even als *Elsman* schriftelijke verklaringen ter publicering gezonden, waaronder: W. KOST in Amsterdam, die van een hevigen zevenjarigen maagkramp, die hem aan den rand des grafs gebragt bad, genezen is. Van een Dienstmeisje in Leeuwarden, berigt de Heer *Postma*, dat zij van langjarige maagkramp en slechte spijsvertering zeer voorspoedig genas. BASTIANIA QUIST te Colijnsplaat, van slechte spijsvertering en bloed opgeven. Eene Dame in Middelburg (berigt van *Kries*) van maagpijn en maagzuur. Het Kindje van COLEN PAKBIER, van den rand des doods. De Echtgenoote van den Heer DEKKER in Purmerend, van eene hardnekkige maagziekte, enz. Velen heeft het van de koorts bevrijd, die lang te vergeefs daartegen medicineerden. Velen van verzwakking, waterzucht en nog meer van zwaarmoedigheid, flaauwheid, onvermogen, congestien, constipatie, enz. enz.

BARRY DU BARRY'S Revalenta wordt verkocht in blikken doozen, van *f* $2\frac{1}{2}$, *f* 8, *f* 16, in onderstaande Dépôts:

Amsterdam, *Verkoophuis*; Akkrum, *Pieter K. de Groot*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Zwart*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Hindeloopen, *David de Jong*; Kollum, *C. Nihot*; Leeuwarden, *S. P. Postma*, *J. J. van Haagen* en *A. van Wanal*; Meppel, *J. M. Barth*; Sneek, *P. T. Potma.*

DE ZALF en PILLEN van HOLLOWAY.

De zwaarmoedigheid, vermoeidheid en neerslagtigheid, waarvan de huidziekten gewoonlijk vergezeld gaan, worden spoedig door de Zalf en Pillen van *Holloway* weggenomen. De krachtdadige uitwerkingen dezer Zalf en Pillen in de bovenaangehaalde ziekten zijn zonder voorbeeld, en in vele vreemde landen waar zulke ziekten nog meer voorkomen, hebben zij verbazende genezingen bewerkt. De zuiverende eigenschappen dezer Pillen en de bijzondere en krachtige uitwerking der Zalf op de huid verheffen dezelve boven alle andere geneesen heelmiddelen.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; den Heer S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Harddraverij te Balk.

MET de noodige toestemming zal te Balk, bij gelegenheid der Jaarmarkt, op Maandag den 22 Augustus e. k. worden Verharddraafd:

Tot PRIJS: *Een zware ZILVEREN TABAKSPOT en DITO KOMFOOR, of 70 GULDEN, ter keuze van den winnaar.*

Zulks door Paarden die geen Stads Prijs hebben gewonnen, uitgezonderd den Voorjaars-Prijs te Leeuwarden. Minstens zes Paarden. Aangifte op dien dag voormiddags 12 uur, bij J. A. SCHAAFSMA, aldaar. Draverij des namiddags ten 2 uur.

Harddraverij met Paard en Chais, te Balk.

MET de noodige toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur van Gaasterland gedenken eenige Liefhebbers en Kasteleins, op Woensdag den 24 Augustus 1853, te laten Verharddraven:

Een extra fraai CHAISGEREID en HOOFDSTEL, met BERLIJNSCH ZILVER gemonteerd,

door Paarden die geen Prijs noch Premie hebben gewonnen.

Aangifte ten 1 uur bij R. E. HOEKSTRA; de Draverij precies ten 3 uur.

Harddraverij te Vrouwen-Parochie.,

op Maandag den 22 Augustus 1853, des nademiddags 2 ure, door Paarden die geen Prijs noch Premie hebben gewonnen, (tenzij enkel als driejarig) om *een PRIJS van f 35 à f 40 in geld*,

door den Kastelein A. SALVERDA en eenige Liefhebbers vrij te vereeren.

Harddraverij te Bozum, den 24 Augustus e. k.

MET toestemming van het Gemeente-Bestuur van Baarderadeel, gedenken de Kastelein J. R. v. D. SCHAAF en eenige Liefhebbers te laten Verharddraven door driejarige Paarden die geen Prijs hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn:

Eene ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS,

aan den winnaar vrij te vereeren. — Aangifte vóór 's namiddags 1 uur.

Op den 25 dezer te laten Verkaatsen:

Drie ZILVEREN LEPELS, vrij te vereeren.

Harddraverij te Langweer.

MET vereischte toestemming gedenkt de Kastelein J. S. VAN SOLKEMA, te Langweer Donderdag den 25 Augustus 1853, des namiddags ten twee uren, te laten Verharddraven, door Paarden welke geen Goud of Zilver hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn:

Een extra fraai met BERLIJNSCH ZILVER gemonteerd CHAISGEREID met HOOFDSTEL, TOOM en LEIDSEL.

Aangifte wordt vroegtijdig verzocht bij bovengenoemden Kastelein.

Te Bolsward worden gevraagd:

voor de Stads Tusschenschool, een EERSTE ONDERMEESTER, bezittende den 2den of 3den rang, op een jaarlijks tractement van *f* 200; — en voor de Stads Armenschool een EERSTE ONDERMEESTER, bezittende den 2den of 3den rang, op een jaarlijks tractement van *f* 250.

Die genegen zijn te solliciteren, worden verzocht hunne getuigschriften vóór den 1 September e. k. persoonlijk of *vrachtvrij* te bezorgen bij den Heer Mr. B. DE KOK, Voorzitter der Plaatselijke Schoolcommissie aldaar.

B. IPEMA, te Niezijl,

verlangt 6 à 8 MOLENMAKERS- of TIMMERKNECHTEN.

EEN BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk geplaatst worden. Gegadigden vervoegen zich in persoon of met *franco* brieven bij den Zaakwaarnemer T. IJPMA, te Franeker.

VERLOREN

bij de Algemeene Vergadering der Onderlinge Brandwaarborg Maatschappij te Woudsend, gehouden aldaar op Donderdag den 11 dezer, een BRUINE OVERJAS, *met fluweelen kraag en gevoerd met gewerkt Orleans.* Hij wien dezelve hebben, wordt vriendelijk verzocht daarvan spoedig te berigten aan den naar P. J. DE HOOP, te Nieuwland.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.